

Szentes Város Alpolgármesterétől
6600 Szentes, Kossuth tér 6.

Ikt. sz.: U-12185/2009

Témafelelős: Kovács Zsuzsa

Tárgy: Tehetségpontok kialakításának lehetőségei

Szentes Város Önkormányzata
Képviselő-testülete

Szentes

Tisztelt Képviselő-testület!

A 142/2009. (VI.26.) Kt. számú határozattal a Képviselő-testület elfogadta a tehetséggondozás városi stratégiája című előterjesztést azzal, hogy meg kell vizsgálni a szentesi tehetségpont(ok) létrehozásának lehetőségét, valamint a belső struktúra átalakításokkal hogyan lehetne a tehetséggondozással foglalkozó pedagógusokat elismerésben részesíteni.

A tehetséges fiatalok segítségével foglalkozó hazai és határon túli magyar civil szerveződések munkájuk összefogására és megismertetésére, valamint a tehetséges fiatalok felismerésének, kiválasztásának és segítségének támogatására 2006. március 28-án Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsot alakítottak. Jelenleg 25 tagszervezet és 150 partner szervezet kapcsolódik hozzá.

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács kezdeményezi és támogatja a Tehetségpontok megalapítását. A tehetségpontok abban segítenek, hogy

- az érdeklődő fiatalok hatékony segítséget kapjanak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához, minél teljesebb és minél személyesebb információhoz jussanak a különböző tehetséggondozó lehetőségekről;
- az intézményi, helyi, térségi és regionális tehetséggondozó kezdeményezések minél intenzívebb kapcsolatrendszer tudjanak kiépíteni egymással, a tehetséges fiatalokkal, a tehetséges fiatalok környezetével (szüleivel, tanáraival, stb.), a tehetséggondozásban jártas szakemberekkel, és a tehetséggondozást segítő önkormányzati, egyházi, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és magánszemélyekkel, és hogy
- a tehetséggondozó kezdeményezések minél több emberi és anyagi erőforrást tudjanak bevonni a tehetségsegítés folyamatába.

A Tehetségpontok a helyi kezdeményezésekre épülve, azok bátorításával, segítségével jönnek létre többek között az egyetemi városokban, a szellemi vonzáskörzettel rendelkező városokban, a térségekben, az oktatási intézményekben és minden olyan helyi közösségben, amely erre fogékony és nyitott. A Tehetségpontoknak megalakulásukat a Nemzeti Tehetsegközpontban (a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács titkársága) kell regisztráltatniuk a www.tehetsegpont.hu oldalról letölthető űrlappal. Amennyiben egy régióban (ide értve a határon túli magyarok lakta területeket is) a Tehetségpontok száma 3 fölé nő, kezdeményezni

érdeemes, 5 fölött pedig kezdeményezni kell, hogy a régió Tehetségpontjainak képviselői egyeztető fórumot alakítsanak, és kölcsönös egyetértéssel megbízzák a régiót összefogó képviselő Tehetségpontot. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a helyzet átalakulásával a képviselői feladatkör más Tehetségpontnak is átadható legyen, akár rotációs alapon is. A horizontális kapcsolatok és a Nemzeti Tehetségközpont mellett a régiókat összefogó Tehetségpontok kötik a Tehetségpontokat egymással is össze. A Tehetségpontok megalapítása alapvetően egy vagy néhány, a tehetségsegítés ügye iránt elkötelezett helyi ember meglétén múlik.

A Tehetségpontokat bármilyen helyi szerveződéshez (helyi civil szervezet, önkormányzat, iskola, egyházi intézmény, stb.) kötni lehet. Rendkívül lényeges azonban, hogy e szervezet integráljon minden helyi, a tehetséggondozásban megmozgatható erőt, azaz a helyi önkormányzatot, iskolákat, civil szerveződéseket, egyházakat és nem utolsósorban a tehetséggondozást támogató helyi cégeket és magánszemélyeket. Ehhez a Tehetségpont kezdeményezőinek rendkívül nagy, és igen kreatív hálózatszervező, együttműködési készséget kell felmutatnia. A Tehetségpont nem tölti be feladatát, ha csak az anyaintézmény integrált részeként, a helyi közösség többi szelétét irányító feladatkört kíván betölteni, és nem törekszik minden helyi tehetségsegítő kezdeményezés szolgálatára, koordinációjára. A Tehetségpontok csak egymással együttműködve, hálózatos formában tudnak létezni, hiszen tevékenységük egyik alapvető eleme a folyamatos információcsere, mind a helyi értékek (tehetséges fiatalok, mentorok, kezdeményezések, jó példák, a segítség bármilyen formája) közvetítése az ország többi részébe, mind pedig a máshonnan származó értékek befogadása és alkotó alkalmazása az aktuális Tehetségpont környezetében. A Tehetségpontok mind szakmai háttérüket, mind feladatkörüket tekintve rendkívül sokszínűek lesznek – és ez így helyes. Sok múlik tehát azon, hogy a tehetségpontok szervezése során milyen szabályokat, milyen irányvonalakat fektetnek le. A tehetségpontok hálózati együttműködése jó alkalmat teremt a szakmai tapasztalatcserére, a tehetséggondozás és tehetségközvetítés módszereinek megvitatására, mindamelllett új, távlati szegmensek nyílhatnak meg (pl. új hálózat terjeszkedési pontok alakulhatnak ki).

A Tehetségpontok hálózatát tehát egy rugalmas, kapcsolatokban gazdag, dinamikus hálózatnak kell elképzelni. Ügyelni kell arra, hogy két Tehetségpont egymással való kapcsolatteremtéséhez lehetőség szerint egynél több Tehetségpont közvetítésére ne legyen szükség. Ennek érdekében biztosítani kell azt, hogy a Tehetségpontok vezetői intenzív személyes kapcsolatban legyenek egymással. A Tehetségpontok együttműködésében, és terjedésének folyamatában fontos elem a térségi, illetve regionális tehetséggondozó intézmények, kezdeményezések bevonása.

Területi hatókörét tekintve megkülönböztethetünk:

- Helyi (lehet intézményi, települési) Tehetségpontot. Feladata „helyi” szinten végzi a tehetségazonosítást, -gondozást és tanácsadást, hálózatépítést.
- Térségi Tehetségpontot:, mely kisebb vagy nagyobb térségi területen végzi és segíti, koordinálja is a tehetségazonosítást, -gondozást és tanácsadást, hálózatépítést.
- Regionális Tehetségpontot. Feladata: regionális (legalább megyei vagy nagyobb területre kiterjedő) szinten végzi a tehetségazonosítást, -gondozást és tanácsadást, hálózatépítést.

- Nemzeti Tehetségpontot: ez egyedi koordináló szereppel rendelkezik, mivel egyrészt országos, másrészt (a határon túli magyarok lakta területek Tehetségpontjaival kapcsolatban) nemzetközi szervezési, irányítási, hálózatműködtetési feladatokat lát el:
- hálózatépítés, Tehetségpont regisztráció elfogadása vagy elutasítása;
  - munkabizottságok működtetése;
  - a Tehetséggondozás Nemzeti Programjának megvalósításában való aktív részvétel;
  - országos és nemzetközi szintű feladatok koordinálása.

Az alábbi táblázatban található minimum követelmények teljesítéséhez a tehetségpont regisztrálástól egy év türelmi idő áll rendelkezésre.

A Tehetségpont területi hatóköre:	Pedagógiai jellegű diagnosztikai, gondozói, tanácsadói tevékenység ellátáshoz:	Pszichológiai jellegű diagnosztikai, gondozói, tanácsadói tevékenység esetén:
Helyi (intézményi/ települési) Térségi	A tehetséggondozásnak legalább egy részterületén (pl.: intellektuális, sport, művészet, kézügyesség) programot kell indítani, s nyomon követni a tehetséges fiatal fejlődését. Tehetség témában legalább 30 órás akkreditált továbbképzést végzett szakember alkalmazása és/vagy a tehetségazonosítást, -gondozást, tanácsadást érintő pedagógiai, diagnosztikai feladatok ellátásáról szóló, mindkét fél részéről aláírt keretszerződés legalább egy szakemberrel, aki a tehetség témakörben legalább 30 órás akkreditált továbbképzést végzett.	Diplomás pszichológus (lehetőleg a pedagógiai-pszichológia és a tehetség témákban jártas) munkatárs alkalmazása és/vagy a tehetségazonosítást, -gondozást, tanácsadást érintő pszichodiagnosztikai feladatok ellátásáról szóló, mindkét fél részéről aláírt keretszerződés legalább egy pszichológussal, pszichológiai szolgáltatást nyújtó szervezettel.
Regionális	Átfogó, rendszerszerű, komplex fejlesztő programok kidolgozása és ezek megvalósításának támogatása, a tehetséggondozás komplex erőforrásainak fejlesztése, együttműködés a térség tehetségfejlesztésben közreműködő intézményeivel, civil szervezeteivel. Tehetségpontok koordinációja, a tehetségek fejlődésének nyomon követése, tehetségfejlesztő szakértők alkalmazása, illetve felsőoktatási intézmények szakembereinek, pedagógiai és pszichológiai tanszékek oktatóinak bevonása. Aktív részvétel a Tehetségpontok hálózatának fejlesztésében, a szakemberek továbbképzésében, programtervezésekben, hatásvizsgálatokban.	
Országos	Az országos hatókörű Nemzeti Tehetségpont fő funkciója a Tehetségpontok működése koordinációjának biztosítása, tehetséges fiatalok nyomon követése, országos és nemzetközi szintű feladatok szakmai irányítása, koordinálása.	

Kiemelt szerepe kell, hogy legyen a Tehetségpontok sikeres működésében az oktatási intézményekkel való kapcsolatnak, amely kétirányú hatást eredményezhet: a tehetséggondozás „bölcsői”, az iskolák, felsőoktatási intézmények segíthetik a szakszerű munkát a Tehetségpontokon, ez utóbbiak pedig sokszínűbbé tehetik az oktatási intézmények tehetséggondozó palettáját, sokat segíthetnek a tehetségek felkutatásában. Meg kell teremteni a sikerhez a személyes feltételeket is, fontos a közreműködő szakemberek tanfolyamokon, posztgraduális képzéseken történő

felkészítése. A folyamatos továbbképzéshez elengedhetetlen a Tehetségpontok műhelytalálkozóit rendszeresen megszervezni, biztosítva a keretet a jó tapasztalatok átadásához.

A működéshez szükséges anyagi feltételek megteremtésénél több lábon kell állni a hosszú távú fennmaradáshoz, a Magyar Génius Program forrásai csak az egyik bázist jelenthetik. A Magyar Génius Program a közoktatás vonatkozásában célul tűzi ki a minőségi oktatás és hozzáférés biztosítását mindenkinek, hogy a közoktatás rendszerében – az egész életen át tartó tanulás stratégiájával összhangban - egyszerre javuljon az oktatás eredményessége és hatékonysága, valamint mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés. Ennek eszköze egyrészt az iskolai tehetséggondozás, melynek keretében kiemelten foglalkoznak a tehetséges és a lemaradó tanulókkal, és támogatják az iskolai tehetséggondozó és felzárkóztató programok indítását. Például kezdeményezik a tehetségek felkutatásához és komplex fejlesztéséhez szükséges intézményi eljárások és módszerek széleskörű elterjesztését, előmozdítják a tehetségsegítő kezdeményezések együttműködéseinek kialakítását, megteremtik a tehetséggondozó szaktáborok szervezésének lehetőségét.

A Program másik eleme az Országos tehetségsegítő hálózat létrehozása, azaz a Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program. Ez egy országos civil bázisú tehetségsegítő hálózat kialakítását tűzi ki célul, melynek célja a tehetséges gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása, társadalmi hasznosulása és integrálása. Az országos tehetségsegítő hálózat kialakításával a többi közt biztosítják a tehetségsegítő lehetőségek eljutását a kistérségekbe, a hátrányos helyzetű régiókba és a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű tehetséges gyermekekhez és fiatalokhoz, segítik a tehetséges fiatalok önszerveződését, megteremtik az átjárási lehetőségeket az egyes formák között.

Fontos tehát a szakmai tevékenység (tehetségazonosítás, tehetséggondozás, tehetség tanácsadás, hálózatfejlesztés) külső kontrolljának biztosítása, lehetővé tétele. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács monitoring alapján szükség szerint, de legalább 3 évenként megvizsgálja a regisztráció során vállalt feladat végrehajtását, a minimum követelményeknek való megfelelés teljesülését. A Tehetségpontok tehetséggondozó tevékenységüket önkontrollos hatásvizsgálattal is szabályozzák, ellenőrizték. A hatásvizsgálattal alá nem támasztott tehetséggondozás nem tekinthető bizonyítottnak. A pályázati rendszerben a hatásvizsgálatokra nagy hangsúlyt kell helyezni, hogy az anyagi támogatás oda kerüljön, ahol az bizonyíthatóan „jó helyen” van.

Jelenleg 155 regisztrált tehetségpont működik hazánkban. A Tehetségpont keretein belül megvalósuló szervezeti együttműködések révén a városnak jelentős mértékben megnövekedhetnek az esélyei arra, hogy olyan pályázati támogatásokhoz jusson, amelyek a tehetséggondozás,- fejlesztést hivatottak elősegíteni. Mindez azért fontos, mert jelentős mértékű pályázati forrás áll rendelkezésre az iskolai tehetséggondozási programok megvalósítására. A pályázati felhívások megtalálhatók a www.nfu.hu, valamint folyamatosan nyomon követhetők a www.tehetsegpont.hu oldalon.

Mindezekkel a lehetőségekkel élve nyújtotta be pályázatát a Horváth Mihály Gimnáziummal konzorciumban a Deák Ferenc Általános Iskola és a Koszta József Általános Iskola az iskolai tehetséggondozáshoz kapcsolódóan. A pályázat célja az

iskolai tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése, a pedagógusok szakmai-módszertani felkészítése, az iskolai tehetséggondozási tevékenységek és programok ösztönzése, elterjesztése, valamint a közoktatási intézményekben személyre szóló tehetséggondozást végző pedagógusok és a tehetséges fiatalok bekapcsolása az országos tehetségsegítő hálózatba. A pályázattal kapcsolatban kötelezően megvalósítandó tevékenység a pályázó közvetlen környezetében működő Tehetségpontokkal, Tehetségsegítő Tanácsokkal történő együttműködés.

A nyár folyamán nyújtotta be a Szentes Városi Könyvtár Közhasznú Nonprofit Kft. Tehetségpont kialakítására regisztrációját. A visszaigazolás szeptember hónapban érkezett vissza, így benyújtotta pályázatát az Életjel KKSE civil szervezettel együtt a TÁMOP-3.4.4./B/08/1 Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítása – Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Program elnevezésű pályázatra, mely a fiatalok értelmiségivé válását kívánja segíteni – ennek részeként személyes konzultációs lehetőségek mellett ismeretterjesztő előadások szervezésével és egy, 2010. augusztusára tervezett 20 órás tréninggel várják a fiatalokat.

E két pályázat benyújtása egy sikeres együttműködés kezdete lehet a város tehetségeinek megfelelő színvonalú gondozásához, fejlesztéséhez és szakmai, módszertani tapasztalatcseréjéhez. Fontos célkitűzés lehet a városban megalakult tehetségpont után egy térségi szintű tehetségpont kialakítása is, mely még szélesebb körben motiválhatná a tehetséggondozással foglalkozó szakemberek munkáját és még több pályázati támogatás válna elérhetővé.

A tehetséggondozással kapcsolatban szükséges megemlíteni a tehetséges tanulók mellett, azoknak a pedagógusoknak a színvonalas és odaadó munkáját, melyet e területen végeznek. Ezzel kapcsolatban a pedagógusok munkáját évente két alkalommal ismeri el Szentes Város Önkormányzata. Egyrészt a városi pedagógusnapi ünnepségen cím adományozással. A pótlékalap mértéke 20.000,- Ft havonként, mely a különböző címek esetében a következőképpen alakul: főtanácsosi cím esetén a pótlékalap 100 %-a+ TB járulék, tanácsosi cím esetén a pótlékalap 50%+TB járulék. A pedagógusnapi ünnepségen kerül még átadásra a „Kiemelkedő pedagógiai munkájáért” elismerés, mely egyszeri 88.000,- Ft + EÜ hozzájárulás összeget foglal magába. A tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő tanulók ünnepségén a felkészítő tanárok eddig a tanévig egyszeri bruttó 10.000,- Ft jutalomban részesültek. Ehhez kapcsolódóan a Művelődési és Oktatási Bizottság felül kívánja bírálni a kiemelkedő eredményeket elért tanulókat felkészítő pedagógusok elismerésének rendszerét, azzal, hogy a felkészített tanulók számához igazítottan állapítja meg a jutalom összegét.

Ezekhez a városi ünnepségekhez az önkormányzat céltartalékában minden évben egy meghatározott keretösszeg van tervezve. Javasoljuk, hogy ebből a keretösszegeből a pedagógusnapi ünnepségen, évente kerüljön felterjesztésre 1 olyan pedagógus, aki a „Tehetséggondozás területén végzett kiemelkedő munkásságáért” elismerésben részesül, mely egyszeri 88.000,- Ft + EÜ hozzájárulás összeget foglalja magába. Az intézményvezetők felterjesztése alapján a Művelődési és Oktatási Bizottság véleményezze, hogy évente ki legyen ez a pedagógus.

Fentiek alapján a következő határozati javaslatot terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé.

...../2009.(XI.27.) Kt.

Tárgy: Tehetségpontok kialakításának lehetőségei

HATÁROZATI JAVASLAT

Szentes Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a Tehetségpontok kialakításának lehetőségei tárgyú előterjesztést és az alábbiak szerint dönt:

1./ A Képviselő-testület elfogadja a tehetségpontok kialakításának lehetőségei tárgyú előterjesztést.

2./ A Képviselő-testület felkéri a Művelődési és Oktatási Bizottságot, hogy az intézményvezetők által felterjesztett pedagógusok közül válassza ki, azt az egy személyt, aki a „Tehetséggondozás területén végzett kiemelkedő munkásságáért” elismerésben részesül a városi pedagógusnap ünnepségen, mely az önkormányzat céltartalékában meghatározott pedagógus napra elkülönített keretösszeget túl költségvetési többletigénnyel nem járhat.

Határidő: 2010. évi pedagógusnap ünnepség és folyamatos

Felelős: Művelődési és Oktatási Bizottság

A határozatról értesítést kapnak:

1./ Szentes Város Polgármestere

2./ Szentes Város Alpolgármestere

3./ Szentes Város Önkormányzatának Művelődési és Oktatási Bizottsága

4./ Polgármesteri Hivatal Művelődési Iroda

5./ Polgármesteri Hivatal Számviteli és Tervezési Iroda

Szentes, 2009. november 10.

Szűcs Lajos
alpolgármester